

CACAOSECTOR SLAAGT ER NIET IN ARMOEDE AAN TE PAKKEN

Fair trade is niet genoeg

Duurzaamheidslabels zijn onvoldoende om het lot van de kleine cacao-boeren te verbeteren. Er is meer nodig, blijkt uit een rapport dat vandaag wordt gepubliceerd.

VAN ONZE REDACTEUR

RUBEN MOOIJMAN

BRUSSEL | Chocoladelabels zoals Fair Trade, Utz Certified of Rainforest Alliance vormen geen garantie dat de cacao-boeren een inkomen ontvangen dat de armoedegrens overstijgt. Voor de chocolade die onder die labels verkocht wordt, krijgen boeren een hogere prijs. 'Dat is belangrijk als aanmoediging, maar de premie op zichzelf lijkt geen grote impact te hebben op het daadwerkelijke inkomen van de boeren', staat te lezen in de Cacao Barometer, een rapport dat vandaag wordt voorgesteld op het Chococongres in Amsterdam.

Straatarm en ondervoed

Het rapport is opgesteld op vraag van enkele ngo's en vakbonden, en brengt de problemen in kaart van de wereldwijde cacao-waardeketen. De grondstof voor chocolade wordt geproduceerd door vaak straatarme, ongeletterde en ondervoede Afrikaanse boeren, die volop gebruik maken van kinderarbeid. De afgelopen jaren zijn er heel wat pogingen gedaan om de toestand van die boeren te verbeteren, maar veel hebben die niet uitgehaald. De allerarmste groep is heel moeilijk te bereiken, stelt het rapport vast.

Een van de problemen is de asymmetrie in de waardeketen. De productie van chocolade is in handen van een paar wereldwijde conglomeraten, zoals Nestlé, Barry Callebaut of Mondelez, de moeder van Côte d'Or. Zij kopen de cacao van organisaties in producerende landen als Ghana of Ivoorkust, waaraan de kleine boeren op hun beurt hun oogst verkopen. Tegenover een handvol machtige producenten staan miljoenen kleine en machteloze boeren. Toch is het niet zo dat de grote bedrijven de winst opdrijven ten koste van de kleine boeren, stelt het rapport vast. De winstmarge in de waardeketen is nergens overdreven groot, maar toch slaan de boeren er niet in zich aan de armoede te ontworste-

Tien pralines, wie krijgt wat?

1 De boer krijgt 6,6%

Van boom tot boon
Cacaovruchten worden tweemaal per jaar geoogst. Daarin zitten de cacaobonen. De winst die de boeren maken, is onvoldoende om van te leven.

2 De opkoper krijgt 6,3%

Van dorp naar haven
De boeren transporteren de bonen zelf van hun dorp naar de opkopers. Die brengen de cacao naar de havens, waar ze opgeslagen wordt in afwachting van de export naar de verwerkende landen.

5 De verkoper krijgt 44,2%

Van winkel naar maag
De eindproducten worden naar de winkel getransporteerd voor de verkoop.

3 De verwerker krijgt 7,6%

Van boon tot boter
De bonen worden gemalen, geroosterd en geperst. Het resultaat is cacaomassa, cacaoboter en cacao-poeder. Die grondstof kan opgeslagen worden om te profiteren van prijsschommelingen.

4 De producent krijgt 35,2%

Van cacao naar chocolade
De verwerkte cacao wordt vermengd met suiker en melkpoeder tot couverture-chocolade. Daaraan kunnen bijvoorbeeld ook nog noten worden toegevoegd.

